

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Ročopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-ogerske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12:50
četrtletno . . . K 6:30
mesečno . . . K 2:10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28.—
za vse druge dežele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (insetate) se plačuje od četrstopenjske pete vrste po 12 h, za večkratne natis primeren popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Št. 152.

Telefonska številka 65.

Celje, v petek, 8. julija 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Zahvala.

Vsem, ki so v kljub grožnjam in silnemu pritisku od nasprotne strani se neustrašeno udeležili volitev v prid pošteni kmečki stvari, oddali svoje glasove meni ter združili častno število glasov na mojo kandidacijo, izrekam tem potom najiskrejšo zahvalo.

Kmečki pozdrav!

Ivan Kac.

„Štajerčev“ jubilej.

»Grazer Tagblatt« je priobčil včeraj na uvodnem mestu članek znanega »Štajerčevega« urednika Linharta o desetletnici »Štajerčevi«. Članek je istotako kakor »Štajerc« poln surovih napadov na Slovence in poln neresnic. Vendar pa je eno v njem povedano jasno in odločno: »Štajerc« ist ein windisch geschriebenes deutschnationales Blatt; in Linhart je povedal še eno: »Štajerc« stane spodnještajersko nemštvo veliko žrtev. Tu je torej enkrat od nemškutarjev samih priznanje, da »Štajerc« nima nobene druge misije kakor ponemčevati Slovence in jih pripravljati za počasno narodno smrt. Vse drugo, kar pravi »Štajerc« o kulturnih, gospodarskih svojih ciljih so le prazne fraze. . .

Dvojega orožja se poslužuje »Štajerc« v svojem nemoralnem, celo od poštenih Nemcev strogo obsodjenem boju proti Slovincem: ljudstvo pravno uničiti in Slovence kolikor mogoče spraviti v gospodarsko odvisnost od Nemcev, od nemških mest in trgov. Ali bi naštevali vse, kar je »Štajerc« že storil za moralno korupcijo našega ljudstva? Njegov boj proti duhovništvu ni imel kakega kulturnega ozadja, ni bilo to, za kar so ga smatrali pri nas premnogi napredni kmetje, želeč si politične samostojnosti in stanovske, razredne politike: »Štajerc« je hujskal proti duhovništvu spočetka radi tega, ker je tvorilo z nekaterimi odvetniki, trgovci in velikimi posestniki naše politično, narodno vodstvo. Sedaj, ko imamo dve siranki, ko se je pri nas klerikalizem politično razvil in dosegel visoko stopnjo moči, sedaj ko se je dalo naše duhovstvo speljati iz vrst nesebičnih narodnih bojevnikov in je merodajen le verski in cerkveni moment, sedaj pusti »Štajerc« duhovništvo pri miru in obdelava le še prvake . . . bolje rečeno, slovenske lajke, stoječe izven klerikalnega tabora, ker smatra te za najnevarnejše nasprotnike nemškutarjskim političnim težnjam. »Štajerčev« naprednjaštvo je torej le velika laž in prevara. A s hujskanjem proti vodilnim našim možem in politikom, s sumničenjem in podtikanjem hoče »Štajerc« zasejati v naše volilstvo nezaupanje. . . Uspehi so majhni. Narodna zavednost, politična izšolanost pri nas naglo rasteta; smo v tem oziru nerazmerno na boljšem ko Nemci na pr. na Sr. Štajerju in priporočali bi uprav zelo našim

nemškim nacionalcem, da bi se tam lotili svojega »izobraževalnega« dela. . . Treba ga je zelo. Da je pa danes politični kritikizem v našem ljudstvu precej razvit, pa ni zasluga »Štajerčeva« — temveč naša; je to predpogoj politični samostalnosti. . .

Istotako je s »Štajerčevim« gospodarskim programom. Človek se čudi naivnosti nekdanjega socialista Linharta in neumnosti nemškonicionalnega trobila v Gradcu, ako čita stavke, v katerih se slavi »skupno gospodarsko delo Slovencev z Nemci«, kmetov z meščani. G. Linhart, kako skupno gospodarsko delo je mogoče med delavci in kapitalisti? Za »skupno gospodarsko delo« med kmeti in meščani na Sp. Štajerskem ni nobene naravne podlage — in ljudje bodo sčasoma sami uvideli, da nimajo skupnih interesov z onimi, ki jih opeharijo za njihove poljske in vinske pridelke in kateri neizrečeno po ceni izrabljajo njihovo delovno moč. Dragi prijatelj Linhart nam naj veruje, da mi pri svoji gospodarski organizaciji, ki je, čisto mirno in objektivno sojeno, že impozantna a ima še veliko bodočnost, čisto dobro vemo, kaj delamo: **organizirali bomo vso slovensko deželo proti nemškim mestom.** Naš narodni boj je obenem tudi stanovski, gospodarski. . . Nemški meščan na Sp. Štajerju mora biti odjemalec naših poljskih in vinskih pridelkov, če hoče sploh trgovati in če hoče živeti; ne izkazuje nam s kupčijo nobene zasluge. Ni on gospodar nam, temveč mi njemu. »Štajerc« vedno piše o »izsesavanju«; dobro, borili smo se in se bomo z njim vred — a to proti pravim izsesovalcem — nemškim trgovcem in fabrikantom.

»Štajerc« in Linhart pišeta o svojih političnih uspehih na Sp. Štajerju. Kot trezni ljudje moramo preiskati, kake so ti uspehi, ali jim je prisoditi trajen obstanek in vrednost? Res je, s pomočjo »Südmärker« in najbrže celo praskih mark se je posrečilo marsikje zasejati ljuliko. Ali res pa ni, da bi se ta ljulika pri energičnem delu slovenskih mož ne dala povsod izkoreniniti. In ne le z besedami, temveč tudi z dejanji: Kjerkoli raste vpliv nemškega meščanstva, tvornišstva ali bogatih posameznikov, je treba naše ljudi ne le narodno temveč tudi gospodarsko organizirati; v množici je moč in sila, ki bode potem s tujcem že opravila svoje primerno delo. Saj nam tudi pomaga naraven tok razmer: nemškutarstvo naglo umira, ljudje se sramujejo biti in priznati se za štajercijance. Idite enkrat med ljudstvo in videli bode te vsepovsod, g. Linhart! Na Hutterjeve stranke in prijatelje pa vam ni treba biti ponosnemu!

Različnih neresnic v »Tagbl.« članku ne bomo zavračali. Kdo bi se boril proti nemški oholosti, bahavosti in preziranju? Za nas je namreč bolje, da te lastnosti nemških nacionalcev še ostanejo tudi naprej v bujnem cvetu. Smešna je Linhartova trdi-

tev, da se je proti »Štajercu« ustanovilo 15 listov. . . in da so vsi poginili. . . Kolikor vemo, še živita »Naš Dom« in »Slov. Štajerc«, četudi pod drugimi imeni ali v drugačni obliki. Prijatelji štajercijanci, vzeli smo vam sapo iz jader: obračunali smo s prvaštvom, postavili se glede šolstva na realna tla in — dosledno protiklerikalni smo. A mi stojimo z obema nogama v narodu — dočim ste vi s tujim denarjem vzdrževani sramotilci lastnega rodu. Prišli ste tako daleč, da si niste upali kandidirati niti v najbolj štajercijanskih okrajih; odpovedujete vam kmetje svoje prijateljstvo, zato silite »Štajerca« v mesta in mu iščete med Nemci odjemalcev. . . Ako bi bili z vami ob vaši desetletnici, bi rajš začeli delati pokoro za srečno smrt.

Politična kronika.

MANIFESTA NEMŠKIH NACIJONALCEV IN KRŠČANSKIH SOCIJALCEV.

Nemškonicionalna zveza v parlamentu je sklenila poseben manifest na volilstvo, v katerem se opisuje uspehe, ozir. neuspehe zadnjega parl. zasedanja in govori o sklepih za bodočnost. Predvsem se seveda obsoja slovensko obstrukcijo na Dunaju in zatrjuje, da tudi Nemci ne popuste pri svoji obstrukciji v češkem deželnem zboru. Konstatira se žalostno dejstvo, da zapuščajo Nemce njih zavezniški Poljaki s svojo odločno zahtevo po prekopihi. — Nemci gradnje teh prekopov nikakor ne morejo dovoliti, četudi se večina razbije. . . Nemški nacionalci morajo delati z vsemi sredstvi na to, da ostane nemškemu narodu v tej državi vodilna uloga. Konečno se s tiho škodoželjnostjo udari po splošni in enaki volilni pravici, ki je pripravila Nemce ob prejšnjo politično moč in se prerokuje skorajšnji razpust zbornice. . . Kršč. soc. so tudi sklenili manifest na volilstvo. V njem se v glavnem zahteva večja energija od vladne strani proti obstrukciji in za pozitivno delo. »Reichspost« dostavlja, da če ne bo v jeseni redu v parlamentu, pride razpust in vlada § 14. Samo ne vemo, če se bode te grožnje kdo na slovenski strani ustrašil. Kajti do obračuna z Bientertom bo prišlo prej ali pozneje, to je neizogibna stvar. Naši poslanci pa sedaj ne morejo zaradi stvari in zaradi samih sebe več nazaj.

VSESLOVANSKI KONGRES V SOFIJI.

Iz Sofije poroča Koresp. biro z dne 7. jul.: Danes dopoldne se je v narodnem gledališču slovesno otvoril slovenski kongres. Pred začetkom seje se je pela posebna pesem-prigodnica, potem pa so zagrmeli po dvorani »Hej Slovani. . .« Za predsednika je bil izvoljen Bolgar Bobčev, za častnega predsednika dr. Kramár. Obe izvolitvi ste vzbudili burno

LISTEK.

Oče Kondelik in ženin Vejvara.

Češki spisal Ignát Herrmann. —

Z avtorjevimi dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

XVII. Česa se je Vejvara domislil. . .

Veliki kazalec stenske ure nad divanom se je približeval šestici — za trenotek bo pol osmih. Gospa Kondelikova se je v tem času vrtela okoli ognjišča, odpirala in zapirala vratica, potegnila posodo s kito h kraju, da bi se ne pripalila, pogledala je več kot desetkrat k vratom in je rekla:

»Samo da bi že prišli — da bi bili že tu. Kitica je kakor breskev — da se ne bi posušila. Saj sem vendar rekla, da takole ob pol osmih. . .«

Tu so se zaslišali na hodniku, potresenem s peskom, koraki in v kuhinjo je prihitela teta Urbanova.

»Ali nisem prišla prepozno, ali nisem prišla prepozno?« je zaklala na pragu, vsa zasopljena.

»Ravno prav!« jo je pozdravila gospa Kondelikova. »Vejvara bo zdajpa zdaj tu in z njim gospod Slaviček. Le naprej, Katinka, in odloži plašček. . .«

»To sem vesela, da vas nisem mudila«, je rekla teta. »Veš, Beti, od jutra do večera je vedno kaj dela in čas poteka kakor voda. Zato pa sem hitela, da ne čutim niti nog. . .«

»Rad bi vedel, kako delo ima teta«, je zamrmral v sobi mojster Pepici. »Kaj pa dela?«

»Dober večer, ljudje božji!« je teta vstopila in se je smehljala svaku in Pepici. »Tu sem! Ampak zu-

naj je vreme! Človeka prepriha kakor rešeto. Toda tu je gorko. In diši tu kakor pri škofu. Aah!«

»Katinka se je danes oblekla v atlas!« je pripomnila gospa Kondelikova, ko je slekla Katinki plašček in ga obesila na obešalnik pri vratih.

Teta Urbanova je imela praznično, črno obleko iz starega težkega atlasa, ker ga je že dvajset let popravljala, je bil podoben »duhu časa«, toda v kljub temu je bila vsaj za pet let zadaj za modo, ki je ravno vladala.

Katinki se je dobro zdelo, da je omenila domača gospodinja njeno paradno obleko. Nasmehnila se je in je skromno odgovorila:

»Seveda, Beti, kedaj pa naj vzamem to, če ne ob taki priložnosti. Mislim, da so to moje poslednje slavnosti — potem pa mi jo date v rakev. Ali se spominjaš, da sem imela prav to obleko pri Pepičinem krstu? Takrat je bila nova.«

Gospoj Kondelikovi so se zaiskrile oči, ko se je ozrla na Pepico. Pepica, kakor da bi slutila, kaj je šinilo mami v glavo, je odšla hitro v kuhinjo. In gospa Kondelikova se je blaženo nasmehnila in je rekla polglasno Katinki:

»No, no, Katinka, ne govori o poslednjih slavnostih. Ako bog da, učkaš zopet krst. . .«

»In tetina obleka bo slavila jubilej!« je pristavil mojster Kondelik.

»Nagajivec stari!« mu je zagrozila Katinka s prstom. »Samo da ne bi čakala kaj takega tudi še pri vaju! Sedaj bodeta imela zopet prostor. . .«

»Za božjo voljo te prosim, Katinka!« ji je zakrila gospa Kondelikova usta, kakor da bi se vstrašila.

»Riši vraga na steno!«

»Kaj more ženska kaj drugega risati!« se je namrdnil mojster. »Sicer pa pusti Katinko, naj riše.«

»Ti si gobezdalo!« se je jezila na pogled gospa Kondelikova. Daj rajši dekli za pivo. Vejvara bo tu zdaj zdaj.«

V tem so zaškripala kuhinjska vrata in zaslišali so se moški glasovi.

»Ako se o volku govori —!« je zaklala teta Katinka in se je ozrla v kuhinjo. »Tu sta oba.«

»Volka?« je vprašal mojster.

»Pojdita, pojdita!« je pozdravljala v kuhinji gospa Kondelikova. — Z očetom se ne more govoriti — ne da miru, dokler nima skleda pred seboj.«

Vejvara se je klanjal, Slaviček za njim, poljubljala sta roko materi, Pepici in Vejvara tudi teti Urbanovi. Izkazal ji je to čast resničnega spoštovanja in ni slutil, kako se ji je s tem prikupil. Bila je tega vesela, zelo vesela. In Slaviček je še za Vejvaro kakor jagnje in je delal vse kakor on. Slednjič se mora tudi vpeljati v rodbinsko življenje — čeprav je imel do sedaj malo priložnosti za to — in v onj teleče kite ga je tako prijazno ščegetal v nosu za pozdrav.

Pepici je Vejvara takoj pri vratih stisnil v roko nekaj velikega v svilenem ovitku. Bil je šopek rdečih rož.

»Sedaj le odloži ta površnik in sedita«, je rekla gospa Kondelikova in je silila gosta v sobo. »Ti mi boš pomagala, Pepica.«

Teta Katinka je vzela Pepici šopek, djala ga v vazo na kredenci in jo je postavila na sredo mize. Katinka je bila vesela, da je bila gospa Kondelikova zaposlena v kuhinji z rezanjem pečenke. Tako more predstavljati nekaj časa domačo gospodinjo. Rožljala je z noži in vilicami na mizi, razstavljala krožnike,

in dolgočasno odobravanje. Nato so sledili pozdravni govori sofijskega župana, predsednika ruske dume, Gučkova, praškega župana dr. Groša in Srba Košutiča. Odzdravili so dr. Kramár, Gučkov in Bobčev. Dr. Kramár se je poklonil imenu mesta Sofije krasen venec. Na predlog Rusa Miljutina se je poslal brzovjavni pozdrav bolgarskemu carju.

SMEŠNI RUSKI BIROKRATJE.

Iz Varšave poročajo, da je generalni gubernator Skallon prepovedal v kraljevstvu Poljskem vse veselice, koncerte, predavanja — sploh vse prireditve, ki bi bile v zvezi s proslavo grunwaldske bitke... Istočasno pa se bode smelo v — Petrogradu predavati o tej znameniti bitki, v kateri so Poljaki, Rusi in Čehi strli za vselej moč nemškega viteškega reda.

KAJ BO S KRETO?

Danes se snide zopet krečanski deželni zbor. Krečanske obrambne velesile, ki so poslale nekaj svojih bojnih ladij pred Kreto, zahtevajo, da se morajo po turški zahtevi v deželni zbor spustiti tudi mohamedanski zastopniki, čeravno nočejo priseči v imenu grškega kralja Jurija, stoječ na stališču, da je sultan še vedno vrhovni gospodar nad Kreto. Krečanska vlada je uvidela, da se je težko velesilam upreti in je bila pripravljena ugrizniti v kislno jabelko, pod pogojem, da se krečansko vprašanje vendar že enkrat definitivno reši. Toda narodni vladi se je uprla močna krečanska stranka, ki pravi, da ne pusti pod nobenim pogojem mohamedancev v zbornico. Danes pride do odločitve; ako bi ne šlo po volji velesil, hočejo te izkrcati vojaštvo.

Dnevna kronika.

Tovariši abiturijenti! Zapustili ste srednjo šolo. Na važnem razpolju stojite, določiti si imate svoj življenski poklic. Težka je za vas, revne slovenske dijake odločitev za nadaljni študij na tehniko. Toda v kljub vsem zaprekam si bo izvolila večina izmed vas pot do najvišje tehnične izobrazbe. Postanete svobodni akademiki, dolžnost vaša je, da nprabite akademično prostost sebi in svojemu narodu v prid. Slovenski tehniki na Dunaju smo težko občutili pomanjkanje lastne strokovne organizacije. Da temu odpomoremo smo ustanovili letos „Akademično društvo slovenskih tehnikov na Dunaju“, katerega namen je izobraževati svoje člane v vseh tehničnih strokah in ki nam bo tudi domače ognjišče v tujini. — Dragi tovariši! Društvo vam v začetku svojega obstanka, ne more veliko nuditi. Pričakujemo pa od vas, da se nam pridružite in nam pomagate s skupnim delom doseči napredek društva. Pozivljamo vas prijateljsko, da vstopite do zadnjega v „Akademično društvo slovenskih tehnikov na Dunaju“ in vam kličemo v ta namen: Na veselo svidenje! Za „Akademično društvo slovenskih tehnikov na Dunaju“ Janko Schweiger, t. č. tajnik, Ladislav Bevc, t. č. predsednik. Vsa pojasnila o študijah in društvu dajejo: Ladislav Bevc, Ljubljana, Turjaški trg 2, Božo Srebre, Brežice, Štajersko, Makso Slejko, Vel. Žabje p. Ajdovščina, Goriško, Janko Schweiger, Črnomelj, Dolensko.

Kongres hrvatsko-srbskih čebelarjev vršil se je 5. julija v Djakovem. Iz naše slovenske domovine udeležil se ga je predsednik našega štajerskega čebelarskega društva gosp. Tomo Kurbus. Udeležili so se tega kongresa tudi Čehi iz kraljevine in Moravije, kateri so se zvečer odpeljali na slovanski kongres v Sofijo. Prijavljenim udeležnikom je vodstvo državnih železnic dovolilo znižano vožnjo. Vspored je bil zanimiv in na račun izbranega kraja dobro obiskan. Našel si tukaj Hrvata od Varaždina, Zagreba, Karlovca, Rume, Osjeka itd. v lepi slogi z oddaljenimi in bližnjimi Srbi. Živahno aklamiran bil je naš za-

stopnik pri pozdravu predsednikovem in še bolj pri običajnem odzdravu. Zanimivo za nas bilo je to, da je predsedoval kongresu srbski, pravoslavni župnik, mož v talarju z brkami, omikan in olikan, a govornik, kakor jih sploh najdemo mnogo onstran Sotle. Po poročilih tajnika in blagajnika predaval je profesor Živanovič iz Karlovca: „Kako ravnaš z ljudstvom, od katerega želiš tudi v slabih letinah imeti med?“, ravnatelj realne gimnazije v Vukovaru Kamenar o vosku in učitelj Stigl-mayer o prodaji medu. Lepo smo slavili blag dan sv. Cirila in Metoda; udeležili smo se slavnostne maše, katero je bral v veličastnej stolnici pri oltarju teh svetnikov biskup dr. Krapac sam. Ob pol 12. uri sprejel nas je tudi v avoijenci in kakor ga slavijo brati Hrvati, bo vreden naslednik velikemu Strossmayerju.

Brezlični brzovjav v Šibeniku. 20. julija bo izročena v Šibeniku splošnemu javnemu prometu brezlična brzovjavna postaja. Ker se je v februarju tekočega leta otvorila enaka postaja v Pulju, ste torej na avstrijski obali dve napravi za brezlično brzovjavljenje z ladjami na morju. Kakor v Pulju so se tudi v Šibeniku uporabile pri omenjeni postaji najnovejše iznajdbe. Iz obeh postaj se more brzovjavljati v daljino 500 kilometrov.

Peronospora v hrastovih gozdih? „Hrvatska Sloboda“ prinaša članek, v katerem opozoruje na nevarnost, ki preti hrastju o peronospori. Škoda je že doslej velikanska ter je n. pr. v nadškofjskem gozdu Dužica uničenih že 200 uter najlepšega hrastja v starosti 30 do 50 let. Enako ali še hujše je po drugih hrastovih šumah v Hrvatski in Slavoniji, tako da znaša če sedaj škoda okoli 20 do 30 milijonov kron. Ako bo stvar tako napredovala, pravi člankar, potem stoji Hrvatska na pragu uničujoče ljudske nesreče, kajti hrvatski narod brez hrastovih šum je namah gol berač.

Jezikovne doklade. Zveza avstrijskih sodnikov noče začeti z akcijo, da se dovoli sodnikom v dvo- ali trojezičnih uradih posebna jezikovna doklada.

Češki korespondenti in časnikarji, živeči na Dunaju, si osnujejo svojo zvezo.

Sokol v Južni Ameriki. V Buenos Airesu se je ustanovil „Vseslovanski Sokol“. Društveni dom se nahaja v eni najlepših ulic. Na domu vihrata hrvaška in argentinska zastava.

Štajerske novice.

v „Novi Aljažev Dom“ stoji! Srečno dovršena nova stavba se ponosno dviga v podnožju orjaških vrhov Julijskih Alp — v podnožju Triglavu in Škrlatic. Preboleli smo grozni udarec, ki ga nam je zadal usodni plaz, porušivši stari Aljažev Dom — preboleti pa smo ga mogli le po vsestranski pripomoči najboljših sinov in činite-ljev svojega naroda. Novi Aljažev Dom torej niti ni več samo delo planinskega društva: to je slovenskega naroda delo. V zahvalo za vsestransko podporo, in da pokaže celemu narodu uspeh skupnega napa, priredi Slovensko planinsko društvo slovesno otvoritev Aljaževoga Doma in sicer v nedeljo, dne 17. julija. Društvo torej iskreno vabi vse planince in prijatelje planinstva, posebno pa vse podpornike, ki so mu priskočili v največji sili, da se blagohotno udeleže te otvoritve.

v Štiristo odlikovanj se bode razdelilo 18. avg., ob priliki cesarjeve osemdesetletnice, vendar samo takim osebam, ki so si pridobile zaslug za občeokoristne in človekoljubne namene.

v Torej — bodimo si dosledni! „Slovenski Gosp.“ je priobčil včeraj na uvodnem mestu članek, v katerem zelo ostro napada ptujškega župana Orniga, češ da dela za vsenemštvo in protestanstvo. Bi ne oporekali. Ali v čudnem nasprotju s tem stoji zagovor, katerega si je privoščil gosp. župnik in katoliški dež. posl. Ozmec na javnem shodu za Ornika in čudno je tudi postopanje knezoškofa dr. Napotnika, ko je prišel obiskat ob priliki birme ptujškega mesta... Ali se piše za kmete dragače kot dela v praksi? Bodimo si v boju proti svojim sovražnikom tudi dosledni!

Naša zadnja beseda o skupščini. Gospod Starin je zapisal v „Sl. N.“ na naša izvajanja o C. M. skupščini besedo, katera nam le na novo dokazuje, kar smo namignili že v prvem poročilu: Da se namreč ponekod v Ljubljani zahteva, naj mi molče klonimo svoje glave pred Starinom in njegovimi somišljeniki. Mirno in stvarno smo prosili, da se naj nasprotstev, izvirajočih iz izvrševalnega odbora kake napredne stranke ne nosi v C. M. družbo, robati Starin pa odgovarja na to prošnjo s klerikalnimi izrazi, kakor: bedasta grožnja, mladinska ošabnost, neokusni napad itd. Iz česar jasno sledi, da g. Starina in njegovi sploh niso zmožni stvarno debatirati. Tisto bahavost glede C. M. bilanc in računskih zaključkov pa obdržite za-se. Nam se gabi, tembolj, ker smo bilance pregledali in našli, da Štajerska trikrat več da, kakor dobi in v razmerju vkljub svojim ubožnim gmotnim razmeram tudi več žrtvuje, kakor pa bahavi od naroda odebeleli Starini v Ljubljani. To je torej naša zadnja beseda.

Načelstvo Zadružne Zveze v Celju je v sredo, dne 7. t. m. odpustilo iz službe Zadružne Zveze dosedanega ravnatelja g. Franjo Jošta. Kakor smo že poročali, je g. Jošt stopil v klerikalno službo.

v Izlet na Mrzlico se vrši v nedeljo, dne 10. tm. Odhod iz Celja točno ob pol 2. uri zjutraj. Zbirališče pred Narodnim domom, od koder se krene po novi poti v Griže, ter od tam ob 4. uri zjutraj naprej na vrh. Sestop čez Šmohor v Laško. Prijateljice in prijatelji Savinjskega Triglavu so uljudno vabljeni.

v Zgubila se je verižica z obeskom na kresni večer, med potjo s Starega grada do Sklalne kleti. Kdor jo je našel, se uljudno prosi, da jo odda v trafiki v Narodnem domu.

v Slovenščina v „študentenhajmih“. Ne le v Ptujju temveč tudi v Celju so se studentenheimerci minulo leto pridno učili slovenski. Slovenski tečaj, katerega je imel v studentenheimu Zmerschegg iz Štor, je obiskovalo 41 učencev.

Trirazredna deželna meščanska šola v Celju je imela, kakor poizvemo iz njenega letošnjega izvestja, ob začetku šolskega leta 145, a ob zvršetku 128 učencev. Izmed poslednjih je bilo 57 Slovencev, 64 Nemcev(!) ter 5 drugorodcev. 92 je bilo Štajercev — iz Celja 41, iz celjske okolice 38, iz drugih šolskih okolišev 49 —, 12 Kranjcev, 4 Korošci, drugih avstrijskih deželanov 11, a inozemcev 9. — Odlikašev je bilo 7, prvi red je dobilo 101, drugi red 12, neredovan je 1. — Pouk iz slovensčine je bil obliगत za vse Slovence. Med »Nemci« se je učilo slovenskega jezika 45; poučeval jih je znani Tschmerescheg, vodja ponemčevalnice v Štorah pri Celju.

jemala prtičke in jih dajala zopet na ono mesto, kjer so ležali prej in ko je sedel mojster Knodelik v svoj naslonjač, je vzpodbudila mladeniča:

»No tak, gospod Vejvara, vi tukajle in tu gospod Slaviček, tako. Sta že lačna, kaj? Le malo še potr-pita, takoj bo tu — in veliko morata jesti, da napravita Beti veselje...«

Kar se je tikalo Slavička, je bil ta res vstvarjen gospodinjam v veselje. Ni govoril, ni zapravljaj časa, le jedel je. In danes je bil tudi Vejvara manj boječ. Danes se mu je prvokrat zdelo, da spada že k rodbini.

Ko je prinesla gospa Kondelikova skledo s pečenko in Pepica k temu skledo krompirja, jo je teta Katinka nalahno sunila in rekla:

»Tak sedi poleg ženina, sedi, Pepica!«

In kakor hitro je Pepica sedla, je odhitela Katinka v kuhinjo za gospo Kondelikovo, ki se je vrnila po zajemalnico, priprla za seboj vrata in je željno vprašala:

»Kaj je prinesel Vejvara ta šopek že za jutrajšnji dan, za poroko?«

»Kaj ti ne pride na misel«, je odgovorila gospa Kondelikova, »to je samo za danes. Poročni šopek bo prinesel bel.«

»No, zato sem se čudila«, je pokimala Katinka, kakor da bi se ji odvalil kamen od srca. In — da se ne bi vrnila prazna — je vzela žičnat krožnik z narezanim kruhom in je hitela zopet k mizi.

Ko je prisedla tudi gospa Kondelikova, je premotril Vejvara celo družbo, kakor da bi štel, potem pa se je sklonil k Pepici:

»Kaj gospodična Miškova ni prišla? Jaz sem

misllil — to se pravi tovariš Slaviček — da bo tudi tu, da bi se z njo seznanil.«

»Ni mogla priti«, je odgovorila Pepica otožno. »Ni še gotova z vsem za jutrajšnji dan — rada bi prišla, rada...«

Gospa Kondelikova je pretrgala govor, čeprav je bilo to samo šepetanje in se je vmešala:

»Ne bi rekla dvakrat, da ne pride k nam morda po večerji. Povabljen je. In če ne pride, jo pa spozna gospod Slaviček jutri. To je veselo dekle, ta se nikogar ne boji.«

In nadaljevala je dobrovoljno:

»Toda zastran kakega bližnjega znanja, dragi Fran, je prišel gospod Slaviček prepozno. Saj veste, da je obljubljen — gospodu Havrdu...«

Vejvara je zardel, ko se je spomnil na oni usodni dogodek s Havrdu. Na srečo ga je rešil iz zadrege prijatelj Slaviček, ki je pojedel založaj in rekel boječ:

»Tega si nisem niti misllil, milostljiva gospa, dobro vem, da kolega Havrda... jaz nimam sreče pri dekletih... jaz sem samo misllil, da bi si ne bila jutri tako popolnoma taja...«

»Nič ne marajte za to, gospod Slaviček«, ga je pomirila teta Urbanova. »Malka je prav ljubeznjiva punčka, ne bodete se z njo dolgočasili. In gospod Havrda je še ne pelje k oltarju. Iz vsakega oblaka ne dežuje, iz vsakega znanja ni svatbe.«

Poslednje besede je izrekla Katinka nekako otožno. Morda se je spomnila na svoje prevarane nade v mladosti. Zakaj imela je tudi svoj roman, na katerega ne pozabi do smrti.

Gospa Kondelikova, ki je poznala to staro ele-

gijo, je vstala in znova spodbujala vse k jedi, predvsem pa Katinko:

»Vedno si nas silila, sama pa ješ kakor vrabec. Ne diši ti — in tebe sem se tako veselila.«

»Vem«, se je zasmelaj mojster Kondelik, »teta se hoče postiti za jutrajšnji dan. Ampak vsi se boste čudili, kaj sem vse izbral.«

»No?« je vprašala Katinka.

»E, nič ne povem!« se je šalil mojster. »Jutri boš videla! Nobel' bo. Kuvér za tri goldinarje.«

»Toda Kondelik!« ga je pokarala gospa. »Kaj takega se ne pravi!«

»Zakaj pa ne bi smel povedati«, se je branil Kondelik. »Kaj je zato. To je rodbinska zadeva, to se lahko pove. In radi bodele jedli.«

»To je otročji«, se je nasmehnila gospa Kondelikova. »Niti meni ni povedal, kaj je izbral. In vendar si lahko mislim: juho, ribo, kako drobnarijo, pečenko — no, kakšen čudež!«

»Toda mamica vendarle ve«, je zašepetala Pepica Vejvari na uho. »Šla je tja vprašat, da bi oče ne napravil kaj narobe. Toda bilo je dobro.«

»Kaj tam čebljaš Vejvari, žaba?« je zaklical mojster.

»Nič, nič, oče. Zmerjam ga, ker mi je prinesel tak krasen šopek«, je lagala Pepica.

»Pa niti poduhali ga niste«, ji je očital Vejvara natihoma.

»Kako da ne!« se je branila Pepica. »Tako, ko ste mi ga dali. Potem pa nisem imela časa.«

Dalje prihodnjic.

v Iz Laškega trga. V nedeljo, dne 3. tm. je slavila tukajšnja požarna bramba 40 letnico svojega obstanka. V trgu je bilo vse precej mirno, nobene frankfurtarice nikjer, najboljši dokaz, da ima požarna bramba služiti ne germanskemu bogu, temveč splošnemu blagru, ki ne pozna v slučaju nesreče nobenega razločka med narodnostmi. — Seveda, nekateri neodrešenci so čutili potrebo okipčati sebe ali svoje nezavedne otroke s hrastovim listjem in modrižem, opazili pa niso v šopkih, oziroma v vencih, pomešanega lipovega cvetja, kar gotovo ne znači pristnega Nemca. Tudi dejstvo, da se je večina udeležencev posluževala slovensčine kot občevalnega jezika, nam kaže, da morajo dobiti vse naše požarne brambe slovensko lice!

v Iz Šoštanja. (Nemčurska surovost). Ko so šli dne 7. junija letos šolarji iz slovenske šole domov, je šel učenec Franc Melanšek k vodnjaku pred občinsko hišo vode pit. Ko je deček ravno pil, pride mimo podžupan pek Filip Gande, zagradi ga za vrat ter vleče otroka med klofutanjem v občinsko hišo, kričeč: „Marš v arest!“ Cel ta prizor je gledal župan Hans Woschnagg, a pa zinil besedice ter šel dalje. Deček je še dolgo časa v občinski hiši glasno vpil in jokal proseč: „Pustite me!“ Na hodniku pred pisarno in pred hišo se je zbrala več ljudi, ki so se zgražali nad tako surovostjo. Ko je prišel deček pozneje na prosto, je bil ves splašen ter zbežal v gozd, kjer so ga stariši našli in spravili domov. V prvi noči na to je bil deček ves zmešan, planil je večkrat po konci, kričal ter hotel bežati iz hiše, da sta ga žalostna stariša komaj tolažila. Drugi dan ga pelje mati k tukajšnjemu zdravniku dr. Lichteneggerju kateri ni hotel dati spričevala, ter se je hudoval nad materjo, češ, da to ni res, da bi bil Gande dečka tepel. Res čudno zdravnikovo postopanje stranko, katera odslej nima nobenega zaupanja do njega. Ubogi deček je še danes zelo gluha, dasiravno je poprej dobro slišal. Državni pravdnik, kje si?

Iz Polzele. Bogati šulverein, oziroma njegovi agentje, fabriški pisarji, že odtegujejo za tukajšnje podružnico od plač, še itak slabo plačanih delavcev. Zanimivo je, da se delavce s tem naravnost prisili, češ, moraš biti ud podružnice. Tako delavci niti trdo prisluženih krajcarjev ne dobijo.

Letina za sadje in grozdje. Slovenske gorice in Haloze obetajo glede sadja prav mali pridelek. Za prodajo ne bode nič, za domačo rabo tu pa tam nekaj malega. Ko je bilo grozdje v cvetu, je vedno deževalo. Jagodje na grozdju je različno, neenako razvito. To ne more dati dobrega pridelka, če bi vreme sicer ugajalo. Škropljenje se je zakasnilo; sedaj pa že nastopa strupena rosa! Dosti se je pričakovalo, izpolnilo se bode malo!

v Dopusti za žetev v vseh polkih, kateri pripadajo 3. kornu v Gradcu, so določeni za čas od 3. do 23. julija.

v Pogorela je predvčerajšnjim ob 1. ponoči hiša in gospodarsko poslopje J. Šimenka v Sp. Hajdinu pri Ptuj. Kdo je zažgal, se ne ve.

v Umrla je v deželni bolnišnici v Gradcu gospa Magda Tominc, roj. Pušnik, soproga gosp. naduč. Tominca v Globokem. Naše sožalje narodni rodbini!

v V Ljutomeru ste nabrali vrli hčerki g. dr. Grossmanna, Draga in Božena za Ciril-Metodovo družbo dvatisoč znamk in jih poslali z lastnoročnim pismom našemu uredništvu obljubujoč, da boste pridno nabirali tudi še naprej. Iskrena hvala i v posnemanje drugim narodnim rodbinam, da na ta način deco narodno vzgajajo.

v Iz Ptujске gore. Zuani štajercijanec Repa je s svojimi tožbami proti narodnemu županu Topolovcu sijajno pogorel. — Topolovec ga je dal namreč zaradi demonstracij in razgrajanja ob priliki Plojeve slavnosti na Ptujski gori zapreti in je potem došlo do tožb. No — kaj bo pa pisal sedaj „Štajerc“?

v Nameravan samomor. Ustreliti se je poskusil kmečki sin Jože Ašič v Laporju pri Slov. Bistrici zaradi prepira z očetom. Ranil se je pa le na desni rami. Spravili so ga v mariborsko bolnišnico.

v V Šmartinu pod Vurbergom so potegnili iz Drave 17 letno Marijo Vrečko, katera je dne 24. junija v Mariboru skočila v Dravo in utonila. Pokopali so jo na šmartinskem pokopališču.

v „Nemški“ požarniki. V nemških listih citamo poročila o okrajnem shodu nemških požarnih bramb v celjskem okraju, kateri se je vršil minulo nedeljo v Laškem trgu. Med drugim so bili tam „nemški“ požarniki iz Škofje vasi, Loke pri Zidanem mostu, Sevnice, Planine, Vidma. Pri ostalih požarnih brambah je bilo morda nekaj pravih Nemcev, četudi bi pri natančnem premotri-

vanju najbrž ne bili „reinrasig“. A kdo so ti „Nemci“ požarniki v naštetih krajih? Ali ne bi bilo dobro, da bi se te ljudi enkrat pošteno prijel in napravilo pri požarnih brambah v navedenih krajih red. — Obenem bi nujno priporočali, da bi se včasih pokazali tudi slovenski brambovci in priredili enake okrajne shode in slavnosti kot nemškutarji. To bi zelo povzdignilo disciplino in samozavest slovenskih požarnih bramb.

v Ptuj. Vsem volec. damam, kakor tudi gospodom, ki so z izvanredno požrtvovalnostjo in vnemo sodelovale oz. sodelovali pri jubilejni slavnosti „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani v šotoru „Ptuj-Haloška vina“, izrekam na tem mestu najprisrčnejšo zahvalo. Ptujška okolica, 7. jul. 1910. **Valentina Kaukler**, t. č. predsednica.

v Slovenski vojakl podpiratelj društva „Lega Nazionale“. Ljudje kade iz navade in nekateri tudi iz dolgega časa, so pa tudi taki, ki mislijo da je kadenje nekaj finega, kar dela vsak gospod. Posebno med vojaki, kateri imajo primeroma malo denarja, se pokadi mnogo cigaret. — Tudi naši štajerski fantje, ki služijo pri 87. pešp. kade — in s kakšnimi šibicami si prižigajo naši vojaki, boste gotovo radovedni. Prodajalnice tobaka v Pulju so vse italjanske in povsod vsiljavajo one velikofrizurne gospice šibice društva „Lega Nazionale“. Mnogo slov. vojakov ne ve, kaj pomenijo in so zadovoljni z njim. Istorskim Slovincem in Hrvatom pomagajo kopati grob — grob njihovi mladini. Med Hrvati v Pulju je itak zadosti renegatov, ki ne poznajo več svoje matere in takim ljudem bi še naj pomagal slov. vojak! Slovenski fantje zavedajte se svoje narodnosti in podpirajte nam bratsko društvo isterskih Hrvatov društvo Cirila in Metoda. Stariši naših vojakov pa naj ob prilikah, ko jim pošljejo kaj boljšega za praznike, pridenejo naše domače „Cirilovke“. Proč s šibicami družbe „Lega Nazionale“. Slovenski vojak naj le rabi žigice družbe sv. Cirila in Metoda.

Stotnik Markovič in podčastnik Smrečnik od 10. st. 87. pešp. Iz Pulja se nam piše: 10. st. tega že svetovnoznanega pešpolka je ena najslabših in najhujših. Ne samo g. stotnik Markovič, kateri se že ne upa na vojaške vaje, ker so mu pretečeno leto žvižgale kroglice okoli ušes, ampak tudi njegov hlapec, podčastnik Smrečnik sta največja suroveža in tirana, katera ne poznata vojaka kot človeka, ampak kot živino. Letnik 7. in 8. je bil že ves v ječi, le par mož še ni okusilo smrdljive vode in trdega komisa tam v tistih temnih kletih, ki se imenujejo vojaške ječe, polnih podgan in stenic. Ne misli si, dragi rojak, da je bil kriv tvoj znanec, brat ali sin, ki je sedaj pri vojaki, kakšnega zločina. Ne, on ni bil morilec ne tat, ampak v očeh takih tiranov je on vse kaj drugega. Ako se ozreš na »Pozor« levo ali desno, ali se javiš k bolniški viziti in te g. zdravnik ne spozna za bolnega, ga že imaš 6 dni. Samo s prstom gani ali pa si predelaj nekoliko tvoje cape, in že ga imaš zopet par dni. In tako dan za dnem, leto za letom. Kar reče g. Smrečnik, to je pri g. stotniku sveto in on te seveda zapre. Pred kratkim je ukazal Smrečnik, da si morajo dati lase zrezati vsi, tudi tisti, kateri že gredo čez dva meseca v civil, in res g. stotnik so mu pritrdili, da vojaku ni potrebno imeti frizure, ako je tudi že četovodja. Ker je 10. stotnija v eni bajti izven mesta, je tam Smrečnik sam gospodar in ubogi vojaki nimajo miru pred njim tudi ne v prostem času. Kaj poreče g. polkovnik takemu stotniku, ki ima zmiraj par ljudi v ječi, smo radovedni? Govorilo se je že, da misli biti g. stotnik prestavljen, ker se je zgodilo pri njegovi stotnji že prevoč samomorov, ali on je še zmeraj tukaj. Saj v Pulju se lahko dela, kar se hoče in še posebej s Slovinci. G. Smrečnik, spomnite se vseh svojih grehov in ne letajte več s potegnjeno sabljo za vašo ženko. Vcepili ste v moštvo vaše sfojniče sovraštvo do vas in do vojaščine sploh, in ako boste delali z g. stotnikom tako naprej, boste imeli sčasoma dobre patrijote, na katere boste lahko ponosni. Kje so časi, ko je slavni Radecky nazival svoje vojake z »moji otroci« in sedaj se jim pa pravi »psi, osli« itd. Torej častniki 87. pešpolka, bodite pravični in uljudni proti vojaku, saj vaši in njegovi cilji so si jednaki. Le tedaj se bode smelo reči, da ste uljudni in pravični ter ljubite tudi slov. vojake, kadar boste govorili z ljudstvom tudi slovenski. (Zalibog še to ne bode tako kmalu mogoče, ker jih niti polovica ne zna slovenski, in kateri znajo, nečejo govoriti.)

Druge slov. dežele.

„Narodno-obrambno“ delo — klerikalcev. V Podgori pri Gorici, ki je nekaj goriški št. IIj, sta dva slovenska šolska vrta, ki ju vzdržuje občina. Sedaj je pa začel tamošnji kaplan Vuga hujskati proti njima, češ, da sta — liberalna. To je klerikalno reševanje mej!

Laški veleposestniki na Goriškem so hudo razburjeni radi tega, ker je imel ministerski uradnik Schullern, ki je bil na Goriškem, da

prouči kolonstvo, na Dunaju govor, v katerem je slikal veleposestnike na Goriškem za izsesavalce ljudstva. Veleposestniki sklicujejo radi tega za 10. t. m. shod, na katerem hočejo pretestirati proti Schullernovim izvajanjem ter zahtevati od vlade preišljeno reševanje kolonskega vprašanja; predvsem pa hočejo, da naj pride na Goriško drug uradnik proučit kolonstvo, da poda popolnoma nepristranski referat.

Prvi slovenski doktor tehniških ved postane 16. t. m. na dunajski tehniki slavni šahist gosp. Milan Vidmar, rodom Ljubljancu. Naše čestitke!

Zrakoplova inženirja Heim in Sablatnik se še vedno mudita v Gorici in delata poskuse.

Jesenški virilisti pred upravnim sodiščem. 6. t. m. se je obravnavalo pred upravnim sodiščem o pritožbi, ki jo je vložila jeseniška občina proti odločbi ministersva za notranje zadeve. Ministerstvo je namreč svoj čas odločilo, da se imata k občinskim sejam vabiti tudi virilista, kranjska industrijska družba in c. kr. državna železnica. Proti temu se je občina pritožila, toda upravno sodišče je njeno pritožbo zavrnilo.

Slovenski Sokoli, ki so na potu na slovenski sokolski kongres v Sofijo, so prišli včeraj v Belgrad. Poroča se, da je prišlo nad 1500 čeških, slovenskih in hrvatskih Sokolov. Sprejelo jih je srbsko Sokolstvo in ogromne množice občinstva. Jutri se odpeljejo Sokoli naprej v Sofijo.

Zahvala.

V zadregi smo. Tako veličastna slavnost — dosedaj edina na Slovenskem — zahteva izvenreden odziv: brezmejno zahvalo in naša dolžnost je izreči jo vsem in vsakemu posebe, kdor je koli na ta ali oni način sodeloval in omogočil, da se je 25 letnica družbe sv. Cirila in Metoda tako sijano izvršila. V prvi vrsti gre topla hvala poglavarju naše prestolnice velenjenemu gospodu županu ljubljanskemu in držav. poslancu Ivanu Hribarju, ki je sedaj že drugič pozdravil skupščinarje ob njihovem delu.

Prav posebno hvalo smo dolžni p. n. zastopnikom bratskih društev gg.: držav. poslancu Vekoslavju Spinčiču, predsedniku družbe sv. Cirila in Metoda za Istro, njenemu podpredsedniku dr. Niku Fabianicu, odbornikom iste dr. Ivanu Poščiču in Viktorju Tomičiču, načelniku »Pučke Prosvjete« gosp. prof. Martinoviču, gg. poslancem: držav. poslancu dr. O. Rybaru, deželnim poslancem: Engelbertu Ganglu, dr. Iv. Orožnu, ki je kot načelnik slovenske Sokolske Zveze pozdravil zborovalce, dr. Slaviku, dr. Trillerju, dr. Vilfanu, nadsvetniku Višnikarju.

Na županov poziv se je oblekla Ljubljana v proslavo družbenega jubileja v slavnostno obleko. Vzhičeni ob tolikem počestjenju kličemo s pesnikom: Bog živi te, bela Ljubljana, ti zdaj naš ponos in uzor!

Slovenski pregovor: žena tri vogle drži! se je obistinil v družbi sv. Cirila in Metoda. Slovenskim gospem in gospodičnam, ženam in dekletom, ki na vseh voglih drže našo družbo in jej zagotavljajo obstoj: vekovita slava! Nad pol leta nevtrudno delujoče so pripravile družbi sv. Cirila in Metoda tako 25 letnico, da bi se smela ponašati z njo društva večjih narodov nego je naš. Najsrčnejša hvala našim Slovincem iz vseh pokrajin, ki so v posebnem veseličnem odboru, kateremu je bila načelnica gospa Franja dr. Tavčarjeva in blagajničarka gospa Ivana Supančičeva, tvegale vse svoje moči v proslavo njim tako drage družbe.

Najiskrenejša hvala vsem, ki so blagovolili pokloniti dragocena darila raznih strok. Priromala so na naše veselice od povsod, kjer bijejo srca za prospeh naše družbe. Bog živi nabiralce in darovalce in jim stotero pomnoži imetje! V krasnih paviljonih so se razvajala družbi v prid ta darila. Hvala slaviteljem med njimi v prvi vrsti g. mestnemu stavb. pristavu Viktorju Zupancu in okrasiteljem teh nepozabnih šotorov!

O družbeni jubilejni slavnosti so delovala slavna društva: »Ljubljanski Zvon« in Žirovnikov zbor iz Št. Vida nad Ljubljano, pred vsem pa praško akad. društvo »Adrija«, katere neumorno delavni odsek je priredil dvanedevni manjšinski tečaj, ki ne ostane brez sadu.

Poleg zastopnikov naših podružnic, pokroviteljev in skladateljev, katerim se zahvaljujemo za obilno udeležbo, se je zbralo izvanredno mnogo prijateljev in prijateljcev družbe sv. Cirila in Metoda, zlasti z naših obmejnih pokrajin: iz Trsta, odkoder je bil poseben vlak, z Goriškega, Štajerskega, Koroškega in Kranjskega. Zastopani so bili vsi naši stanovi, celo naši malčki so poslali svojo dično zastopnico Stanko iz Mozirja, ob katere srčkanem pozdravu so solzile mnogim oči. Toliko udeležbo na letošnji skupščini pišemo na rovaš našim družbi naklonjenim časnikom. Vsem, ki so prišli od daleč in od blizu nablaševati se za sveto narodno stvar in proslaviti družbo 25 letnico kličemo: Hvala Vam! Ostanite i v bodoče zvesto udani praporu družbe sv. Cirila in Metoda in delujoči za njen blagi namen!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda
7. julija 1910.

Po svetu.

Serum zoper raka? Mladi profesor Fichera v Rimu je zdravniški akademiji predložil nov način zdravljenja raka, ki se je obnesel v mnogih slučajih pri živalih in ljudeh. Gre se za injekcijo nekega seruma, ki se pridobiva iz človeškega spočetka (zarodka).

Novi rekordi v zrakoplovstvu. Iz Betheny se poroča, da je avijatik Leblanc v torek dosegel rekord s tem, da je preletel 100 km v eni uri 11 minutah 11 sekundah. Avijatik Moran pa je preletel 20 km v 13 minutah 8 sekundah.

Izumitelj šivalnih strojev — umrl. V Hoboken pri Novem Jorku je umrl te dni Jožef Thomas, izumitelj prvega posebnega šivalnega stroja, star 83 let. Thomas je bil rodom Francoz, brat znanega generala, ki se je odlikoval l. 1870. v francosko-nemški vojski. Nekateri listi pristavljajo, da je princip šivalnih strojev iznašel pravzaprav Dunajčan Madersperger, in da so drugi to le izpolnili.

v Prestolonaslednik Franc Ferdinand bo bival od 21. julija naprej štiri tedne v krasno prenovljenem starem vitežkem gradu Taufers v Pustriški dolini na Tirolskem.

v Toča v Rimu. V torek popoldne je obiskala huda toča večno mesto. Padala je tako gosto, da je tla popolnoma pokrila. Napravila je v mestu in okolici zdato škodo.

v Protinemško gibanje na Ruskem. Iz Petrograda poročajo, da pripravlja ruska vlada izjemen zakon proti Nemcem na Ruskem, zlasti v baltskih pokrajinah. Ruski Nemci so se ruskim nacionalcem silno zamerili, ker so se nedavno tega zavzemali ob priliki finskega spora za Fince. Povrh tega so Nemci v Rusiji ravno tako nesramni izkoriščevalci naroda kakor povsod, kjer se naselijo.

v Razdolžitev srbskih oficirjev. Po posredovanju ruskega poslanika Hartviga je dala neka ruska banka srbskemu častniškemu društvu 12 milj. kron za razdolžitev srbskih častnikov. Ta vsota se bode amortizacijskim potem v malih zneskih vrnila.

Književnost.

v „Ljubljanski zvon“. Vsebina julijskega zvezka: 1. Anton Debeljak: Iz zbirke „Solnce in sence“: Fantazija. — Pri mrliču. — O polnoči. — Parija modruje. — Ob lanovi njivi. — Historija o modernem zmaju. 2. Milan Pugelj: Osat. (Konec). 3. Ivan Cankar: Skodelica kave. 4. Dr. Pavelj Grošelj: Iz prazgodovine zemlje. (Dalje prih.) 5. A. Gradnik: Žetev. 6. J. Premk: Sorodni duši. (D. pr.) 7. L. Pintar: Črtice o krajnih imenih. (Konec). 8. Dr. Fr. Ilešič: V znaku razvoja. 9. Ivan Lah: Romantiki. (Dalje prih.) 10. Dr. Fr. Kidrič: Paberki o Korytku in dobi njegovega delovanja v Ljubljani. (Dalje prih.) 11. Književna poročila. Dr. Iv. Merhar: Vojeslev Mole. Ko so cvele rože. — A. P.-h.: Ivan Cankar, Bela krizantema. — Ivan Cankar: Artur Sever, Žena. — Dr. R. Mole: Slovenska čitanka za prvi razred dekliškega liceja. — Dr. A. Dolar: Dr. Josip Pipenbacher, Latinska slovnica. Lat. vadbe. — Jos. Reisner: Blaž Matek in matematika. Jos. Reisner: Jos. Mazi. Geometrijski nazorni nauk. — Dr. Gv. Sajovic: Dr. L. Poljanec, Mineralogija in geologija za velike gimnazije. — Dr. Fr. Ilešič: Franič Dragutin, Plitvička jezera i njihova okolica. — Dr. Fr. Ilešič: Tad. Stan. Grabowski, S. S. Bobczew, historik, publicista i slowianofil bulgarski. — R. Perušek: Dr. Vinko Lozovina, Povijest talijanske književnosti. (Konec prih.) — Ciprijan Korošak: Edwarda Samhaberja zbrani spisi.

Najnovjša brzojavna in telefonična poročila.

VSESLOVANSKI KONGRES V SOFIJI.

Sofija, 8. julija. V včerajšnji popoldanski seji je poročal profesor sofijskega vseučilišča Danajlov o gospodarskem položaju Bolgarije, Stojanovič o gospodarskem položaju Srbije. Istočasno so se vršila v 3 sekcijah posvetovanja o kulturnih in gospodarskih slovanskih vprašanjih. Černy in Groš sta položila v imenu praškega mesta venec na spomenik Levskega. Zvečer se je vršila v sofijski mestni kazini pojedina s 600 gosti, pri kateri so se govorile izvanredno pristržne napitnice.

ČEŠKI KLERIKALCI O OBSTRUKCIJI.

Praga, 8. julija. V klerikalnem »Čechu« pravi nek klerikalni češki poslanec, da je obstrukcija vedno škodljiva za prebivalstvo, ker zabranjuje ljudskim zastopnikom v slučaju nesreč in ujm pravo zvezo z vlado zaradi pomoči. Ni izključeno, pravi dopisnik, da bode v jesen min. predsednik zasedanje zaključil in vladal s § 14.

»NAR. LISTY« O NEMŠKI OBSTRUKCIJI NA ČEŠKEM.

Praga, 8. ulija. »Nár. listy« so mnenja, da čas ni več daleč, ko se bo češki deželni zbor konstituiral in bo vendar enkrat konec sedanjih nepostavnih razmer. Tudi Nemci pričenjajo uvidevati, da so njihove zahteve, kakor so jih stavili na svojem strankinem shodu dne 24. maja, neizpolnjive. Nedelavnost češkega deželnega zbora zadeva Nemce v isti meri kakor Čehe in če so Nemci še pred kratkim izjavili, da se slovanska obstrukcija v državnem zboru nikakor ne sme odkupiti, se postavijo lahko Čehi na isto stališče.

PRESEDNİK ŽIVNOSTENSKE BANKE V NEVARNOSTI.

Praga, 8. julija. Ko se je peljal včeraj predsednik »Živn. banke«, ces. svetnik Otto, v Chuchlje, se je peljal voz čez železnično progo ravno v tistem trenutku, ko so se železnične zavore zaprle in je dohajal brzovlak. Nek železniški uslužbenec je potegnil konje še v zadnjem trenutku na stran. Brzovlak je polomil samo voz, Otto je ostal neranjen.

MAŠČEVANJE IZ LJUBOSUMNOSTI.

Rim, 8. julija. V Mantovi je izvršil neki mladi mož iz ljubosumnosti strašen zločin. Peljal je ponoči svojo ljubico, o kateri je mislil, da mu je nezvesta, njeno sestro in še dve ženski na jezero, in tam prevrnil čoln. Vse štiri ženske so utonile, on sam se je rešil. Morilca so zaprli.

POSOJILO GRŠKE VLADE.

Atene, 8. julija. Po poročilih listov je najela grška vlada v Londonu 50 milj. posojila po emisijemskemu kurzu 84.

BOJKOT GRKOV V TURČIJI.

Carigrad, 8. julija. Bojkot grških trgovcev in blaga traja v Carigradu naprej. Obrambne velesile so se baje odločile za energičen protest pri turški vladi.

ŠPANSKI DELAVCI PROTI VOJSKI.

Madrid, 8. julija. V današnji seji parlamenta je izjavil delavski vodja Iglesias, da bi delavci takoj proglasili splošno stavko, ako bi zopet izbruhnila vojna.

IZ OGERSKEGA DRŽAVNEGA ZBORA.

Budimpešta, 8. julija. Po prečitaniu dopisov je poročal Lang o vladnem adresnem načrtu in ga je priporočal v sprejem.

Narodni gospodar.

IV. poročilo južnoštaj. hmelj. društva o rasti hmelja v drugih krajih.

Norimberk, dne 6. julija 1910. Temperatura je sedaj, zlasti ponoči tako nizka, kakor meseca oktobra; vedno še dežuje in le z veliko težavo bomo spravili seno. Tudi hmeljarji raznih hmeljskih okolišev se pritožujejo, da hmelj zaradi mrzlega vremena ne raste; tudi razne bolezni se kažejo.

Niederlautenbach (Hallertau) 5. julija 1910. Od mojega zadnjega poročila se hmeljska rastlina ni ugodno razvijala — pa ni drugače mogoče, kajti dež in le dež in pri vsem tem tako mrzlo, kakor meseca novembra. Rastlina je sicer prosta vseh škodljivcev, vendar še ni dorastla do vrha žic in drog in ima le malo in kratkih poganjkov. Tu pa tam se hmelj že pripravlja k cvetju, potem pa itak neha rasti. Ako mesec julij ne popravi vse pomanjkljivosti letošnjega vremena, potem bomo imeli še manj hmelja nego lani.

Pfaffenhofen, 28. junija 1910. Vsled mokrega in hladnega vremena zaostaja rast hmelja, o katerem smo dosedaj le ugodno poročati zamogli. Tudi močni vetrovi zadnjih tednov so le neugodno vplivali na hmeljišča. Neljubo nam je tudi, da se rastlina že sedaj k cvetju pripravlja, kar se bi naj še le sredi meseca julija zgodilo.

Oušnje (Auscha) dne 1. julija 1910. Dasi smo imeli nekaj hladnih dni in noči, vendar je vreme v obče ugodno hmeljski rastlini, katera je povprečno že dorastla do vrha žic. Tu in tam se hmelj tudi vže pripravlja k cvetju. Najdejo se pa tudi v rasti zaostala hmeljišča. V obče se lahko reče, da je stanje ugodno.

Polep, (Češko) 30. junija 1910. Pri ugodnem vremenu v drugi polovici meseca junija se je razvijala hmeljska rastlina normalno. Imeli smo pač tudi nekaj prav mrzlih noči in dne 13. junija je toča povzročila nekaj škode. Poleg lepih hmeljnikov nahaja

se tudi nekaj srednjih in nekaj slabih. Škodljivcev ni. Kupčija miruje.

Dub (Češko) 30. junija 1910. V drugi polovici meseca junija ni bilo ugodno vreme, kati podnevna vročina in hladne, skoro mrzle noči, to ne prija hmeljski rastlini. Stanje je v obče prav dobro in pričakujemo obilo trgategv.

Tržne cene.

Dunaj, 7. julija. Borza za kmetijske pridelke. Promet je bil danes skrajno slab, tendenca in cene nespremenjene.

Budimpešta, 7. julija. Žitna borza. Pšenica za oktober K 9'17, pšenica za april K 9'39, rž za oktober K 6'97, oves za oktober K 7'19, kuruza za julij K 5'38, kuruza za avgust K 5'48. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje, tendenca trdna, promet 15.000 m stotov, pšenica v efektivu za 5 v višja, ostalo nespremenjeno. Termini so vsled nakupov zrastle. Vreme deloma oblačno.

Trst, 7. julija. Sladkor. Centrifugal pilés prompt K 39¹/₂ do K 40¹/₄ za dobavo K 39³/₄ do K 40¹/₂. Tendence trdna.

Praga, 7. julija. Sladkor. Surovi sladkor prompt K 35—, nova kampanja K 26'15. Tendence: stalna, vreme hladno in megleno.

Budimpešta, 7. julija. Svinjski sejm. Ogrske stare težke 132—134, mlade težke 142—144, mlade srednje 146—148, mlade lahke 144—145 v kg. Zaloga 39.299 komadov. Prignano 526, odgnano 284 komadov, ostane 39.541 komadov. — Tendence mirna.

Budimpešta, 7. julija. Mast. Svinjska mast 159—, namizna slanina 159—.

Gospica - učiteljica

ki je pela v Slatini krasen sopran in učiteljuje ob progi Slatina-Šmarje se prav vlnudno vabi in prosi, ako bi nas zamogla posetiti prihodnji četrtek ali nedeljo pri „Jokel-Wirtu“. V nadi, da nam ne odbijete prošnje, Vas pozdravljamo do veselega svidenja

401 1 **več gostov iz Slatine.**

Na novo zidana pekarija

na prometnem kraju v Trbovljah na Spodnjem Štajerskem se da takoj v najem. Več se izve pri lastniku: **Ivan Vincenc Komat**, krojaški mojster, Trbovlje. 397 5-2

16 letno dobro vzgojeno dekle iz dobre hiše bi rado vstopilo kot

učenka

v ugodno trgovino v večjem kraju. Informacije da tvrdka: **A. Elsbacher v Laškem trgu.** 398 3-1

Trgovskega učenca

išče

Anton Priveršek, trgovec
na Muti (Štajersko). 392 3-2

Priden učenec

se sprejme v trgovino z mešanim blagom

Josip Černelč-a v Sv. Petru pod sv. gorami, Štajersko. 396 3-2

Lampijone

konfeti, serpentine, umetne cvetlice itd. priporoča po nizkih cenah tvrdka

Goričar & Leskovšek v Celju

irgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja

Na debelo.

Na drobno.

177 88-86